

Dobré dopoledne,

I dnes se budu s Vámi věnovat ženám, i dnes ženám z Lukášova evangelia. Bible s ženami počítá a svědčí o tom množství žen zmíněných v evangeliu, které známe dokonce jejich jmény. Dnes to bude o ženě, kterou ovšem jménem neznáme, protože možná není třeba jej znát. Pán Ježíš rád vypráví podobenství, kde dává názornou lekci o nějaké důležité věci či principu použitím příkladu ze života. A dnes to bude lekce ze života vdovy Jak známo, vdovy a svět starého orientu, to nebylo harmonické soužití. Boží napomenutí a soudy přicházely na Izrael právě kvůli nezajištěným vdovám a sirotkům, nejslabším článkům tehdejší společnosti, kteří se o sebe těžko dokázali postarat. Jejichž hlas se tak lehko ztratil.

Ale popořadě.

Pán Ježíš naším podobenstvím navazuje na svoji řeč o svém druhém příchodu, kterak máme být bdělí, obezřetní a lpět na věcech, na kterých skutečně záleží. Což není dokonce ani vlastní život, ale věci Božího království, které je v Ježíši a jeho působením už mezi námi! A přece to království a sním i právo a spravedlnost jednou přijde v plnosti. A o věcech Božího království to je i dnes. Dnes to totiž bude v první řadě o modlitbě a vytrvalosti, ale i o tom, co s modlitbou a vytrvalostí bezprostředně souvisí.

Žila byla jedna vdova, řekli bychom v Čechách ústy vypravěče pohádek. Ta měla spor s jistým člověkem, nevíme jakým, nevíme ani, zdali ten spor byl z její strany oprávněný, ale snad to můžeme předpokládat, protože na vdovách, jak víme, si člověk mohl lehce smlsnout – obzvlášť, když ve městě o právo a spravedlnost dbal soudce nespravedlivý, doslova dokonce člověk nespravedlnosti, který se Boha nebál a z lidí si nic nedělal. Scénka jako z divokého západu, kde šerif místo svých povinností sedí s holkama v saloonu a popíjí whisky, zatímco renegáti z blízka i dále osnují kdejaké pikle jemu přímo pod nosem. Známe to jistě ale i my z naší doby.

Ale vdova přesto všechno urguje soudce sama v naději, že se něco změní. Vdova, která je odkázána na milost a nemilost svého okolí, a které do soudních záležitostí nemá jako takové ženě nic být, aktivně vstupuje do svého příběhu. Nerezignuje. A soudce, jak se dá čekat, mlčí, protože nad ním nikdo nestojí, aneb car je daleko a Pán Bůh vysoko, jak praví staré ruské přísloví. Sám se stává takovým malým bohem, který rozhoduje podle svého, co platí za dobro, a co ne - i když možná není ani nutně zlý. Jen takový roztomilý lenoch, který si to umí spočítat a k akci se odhodlá jen tehdy, když mu to potenciálně zvýší už tak vrchovatou míru svého pohodlí. A my se může blahosklonně usmát nad tou roztomilými povahovými vadami, kdyby tu nešlo třeba o dost vážné věci. Vdově o čest, možná o živobytí.

A mohli bychom se usmát, kdyby sám Ježíš nepřirovnával samotného Boha k tomuhle nespravedlivému člověku. Ježíš provokující. Bůh jako nespravedlivý soudce! Ale ruku na srdce: nám to tak někdy přijde. A Ježíš sám předvídá, že než přijde konec, prosby jeho lidu, aby už konečně přišel definitivně na tuhle zemi a zastal se utlačovaných, dojdou sluchu, ale před tím Bůh bude mlčet, s pomocí prodlévat. Bůh mlčí. To je skutečnosti, kterou známe všichni. Proto podobenství. Ano, na závěr se od tohohle obrazu Boha distancuje. Jestli takhle jedná nespravedlivý soudce, pak co teprve Vás dobrý a milosrdný Bůh. A přece pachuč zůstává...

Naše pojednání o ženách v evangeliu vlastně neříká nic jiného, než tohle podobenství...neplodná Alžběta, vdova Anna, mladičkový teenager Maria, to není idyla...Vlastně často naopak. A přece. Stalo se to tak nečekaně... Bůh se sklonil k těmhle vytrvalým ženám. A ony najednou pocítily Boží působení...

Přesto to může znít, odpusťte, jako laciné nebo nevyžádané žvatlání, ke kterému jako bychom byli odsouzeni. Totiž modlit se a neochabovat. *Vypravoval jim podobenství, aby ukázal, jak je třeba stále se modlit a neochabovat.* Člověk to vlastně nerad slyší, modli se a vytrvej...i když se nic zatím evidentně neděje...modli se! Hezké, ale není to málo? Nedej Bože, když Vám nějaká dobrá duše ve vaší situaci začne vysvětlovat, jak se asi málo modlíš, anebo se obrátí s jasnou, ale možná nechtěnou radou: prostě modli se! A víc už nic. To nebývá lehké... A někdy jsou ta slova, zvláště z některých úst snad nepatřičná... Zvláště z těch, která žijí ve svém zbožném snu, umí dávat rady, ale víc už pro vás a svět kolem nic...

A přece, nebyl by to Ježíš, kdyby tímhle vyprávěním neodkryl jeden paradox:

Jak jsme četli, Bůh sám s pomocí prodlévá. A komu? Svým vyvoleným! Je vlastně zvláštní čest řadit se mezi tyhle vyvolené. Možná to platí i za naše poznávací znamení, nás vyvolených: nebude to lehké, naopak, Bůh s pomocí prodlévá, ale snad právě proto jsme vyvolení. Ten největší zázrak se totiž neděje v nečekaném uzdravení, rozestoupení moře či proměnění vody v krev či víno. Nebo v čemkoliv, co si jen umíte představit. Ale v tom, že i přesto všechno, co zkusíte a zažijete, zůstanete a vydržíte. To je znovu příběh zmíněných žen, Ježíše samotného, jeho apoštolů, kteří umírali za dost krutých podmínek, ale i dalších mnoha stovek a tisíců mučedníků a lidí, kteří zažívali to, co my, ba ještě mnohem horší věci. Zázrak je, když se ten Boží život v nás prosadí a my se pevně chytíme naděje a tu neopouštíme, a to v okamžicích, které normální člověk považuje za beznadějně, když už se nedá věřit v to, že věci mohou jít jinak, že minulost i současnost se snad může přepsat v něco snesitelnějšího, ba dokonce krásného...

A příznějme si, křesťané nejsou méně nemocní, cukrovka i žlučník, angína i něco daleko horšího přicházejí bez ohledu na vyznání, bez ohledu na pomyslnou správnost té či oné víry. Nevyhýbají se nám problémy v mezilidských vztazích, chleba s máslem padá na zem namazanou i nám, trpíme vlastně stejně jako zbytek světa, pro Krista a tohle jeho vyvolení možná ještě trochu víc. Přesto právě, jak jsme slyšeli minulý týden, se můžou ukázat jako ti, kteří ve své slabosti nakonec udávají směr a přináší naději. To je síla Božího království.

Celé podobenství se nám snad dosud zdálo jako obžaloba Boží, Bůh jako nespravedlivý soudce, který nedbá, ale pak se smiluje. Ježíš tuhle představu ovšem obrací otázkou: ne Boží láska či neláska, takhle to tu nestojí. *Ale nalezne Syn člověka víru na zemi, až přijde?* Jestli chceme víru uchovat, pak naši naději musíme obrátit tam a jen tam.

Kde brát sílu? Ten vnitřní zdroj téhle naděje, pramen, který nevysychá musíme hledat jen u Něho. Když před Něj předstupujeme se slovy plnými nářku, hněvu i radosti, ale i beze slov. Když vnímáme vlastní dech, konkrétní věc kolem nás, ty naše radosti i nářky, ve kterých On je přítomný, protože to jednou nesl s námi. I tak se můžeme modlit - beze slov, jen přítomností, ať je jakákoliv. Koupat se v přítomnosti, v Jeho přítomnosti... Tam je síla. Ve chvílích vyhrazených pro Něho. Možná i v dlouhých chvílích, ba hodinách... Tam je síla. Je to obligátní, nudné, ale nesmírně důležité. Chce to trpělivost, vytrvalost, není to okázalé, postrádá to pompéznost, okamžitý efekt... a přece se zázrak skrývá právě v tomhle. Když přesto všechno tohle dokážeme. A dáme Bohu prostor a čas se projevit. Nejen proto, že nám vlastně nic jiného nezbyvá, jako té vdově, ale že za těmi mraky vidíme někoho, kdo v lásce až za hrob, která je jak oheň spalující, kterou si slibují novomanželé, roztrhal sám sebe pro nás a byl tu s námi. Je to pohoršení, snad někdy právem odmítané jako libování si v bolesti, ale přesto Ježíš, ten ukřižovaný, stojí vlastně jako poslední a možná jediná skutečná obhajoba toho, co žijeme. Proto ty krucifixy... Pod jedním jsem tohle kázání včera večer dopisoval...

Ale nalezne Syn člověka víru na zemi, až přijde? Ježíš, zopakujme, navazuje naším podobenstvím na předcházející řeč o posledních věcech. A upozorňuje své učedníky, že než přijde konec sám musí být zavržen a že to nebude lehké a že to bude žádat jasné rozhodnutí. A síla to vydržet tkví v modlitbě, která dává sílu, protože věříme, že zas těmi mraky je právě ten ukřižovaný. Který všechno tohle zdolal. A zápasme s Bohem a jen s ním. Budme vytrvalí.

Apoštol Pavel končí 15. kapitolu 1. listu do Korintu podobnými slovy: *A tak, moji milovaní bratří, buďte pevní, nedejte se zviklat, buďte stále horlivější v díle Páně; vždyť víte, že vaše práce není v Pánu marná.*

Ono to totiž není jen o modlitbě, modlitba je o společenství s naším nejhlubším středem, ve kterém bereme sílu, ve které dává Bohu svoje prosby, radosti, strasti i svůj hněv, stejně jako otevřené dlaně pro Boží sebevyjádření a svobodu. A možná odpoví jinak, protože on má na rozdíl od nás tisíc způsobů, které si ani neumíme představit... To je modlitba. Tam se rodí nový život, který ale ukazuje svou podstatu v běžném životě... V našem dobrém jednání, které není v Pánu marné. A pevně věřím, že jako Bůh slyší naše modlitby, byť s naplněním otálí, tím spíš i naše jednání má smysl. A že to dobré, o co se prakticky pokoušíme odměnit. A věřím, že to pachtění Bacha, které se po jeho smrti vlastně na dlouho nedocenilo, má svoji nebeské pokračování. Že totiž to dobré, co po nás zbyde, zůstane.

Vypravoval jim podobenství, aby ukázal, jak je třeba stále se modlit a neochabovat: ano, jen tam je síla, jen u Něj, to všechno zvládnout. Tam v modlitbě. A zvládneme to: jsme vyvolení, možná právě proto, že síly nezbyvá moc jsme vyvolení - a právě proto na nás se můžou ukázat velké Boží věci! A nakonec, dříve nebo později Bůh přijde, vyslyší.

A modlitba dá sílu k dobrému, dobrým skutkům, pro které jsme byli stvořeni. Pro dobrou tohoto světa, který si Bůh zamiloval. Má to smysl!

Amen.